

Raili Niine

Keskkonnaministeeriumi
Veeosakonna nõunik
juhataja ülesannetes

EESTI PÕHJAVEEKOMISJON

Koosoleku protokoll nr. 92

Aeg: 17 mai 2010, kell 10.30–13.00

Koht: Keskkonnaministeerium

Koosoleku juhataja: Madis Metsur

Protokollis: Madis Metsur

Põhjavee komisjon: Leonid Savitski (LS), Madis Metsur (MM), Kalle Türk (KT), Siim Väikmann (SV), Toomas Padjus (TP), Argo Jõelet (AJ).

Puudub Heddy Riismaa (HR).

Kutsutud: Harri Jankovski, Illar Ebrus (Eesti Vee-ettevõtete liit)

Päevakord

1. Põhjaveehaarete kaitse olukord ja sanitaarkaitsealade kehtestamise põhimõtted
2. Mäetaguse valla Kiikla küla kaevandusveel baseeruva kaugküttesüsteemi põhjaveevaru hinnang (AS Maves)
3. Põhjaveeseire arendusprojekt

1. Põhjaveehaarete kaitse olukord ja sanitaarkaitsealade kehtestamise põhimõtted

Arutelu alguses tegi Madis Metsur ettekande, mis baseerus põhjaveekomisjonile ja EVELile varem saadetud materjalidel.

Arutelu käik:

Illar Ebrus (IE): vajadus veehaarete parema kaitse täpsemaks korraldamiseks teravneb, seoses sügavamate veekihtide vee kvaliteedi probleemidega suureneb vajadus maapinnalähedase veekihi kasutamisele.

Seejärel toimus arutelu senise praktika osas. Seni on veehaarete „sanitaarkaitsealade kolmandaid tsoone“ võimalik kaitsta kohalike omavalitsuste planeeringute kaudu. Kuna seaduse selged nõuded puuduvad siis selline lahendus sageli maaomanike survele ei toimi.

Kalle Türk (KT): Seadusega tuleb tagada ka kolmanda sanitaartsooni kaitse kohustus. Planeeringute protsess selles osas realselt ei tööta. Tuleb tagada arvutuslikud kaitsetsoonid.

IE: Oluline ka vanade veehaarete kaitse.

MM: Mida aeg edasi seda kallimaks vajalike kaitsenõuete kehtestamine läheb. Maatulundusmaa elumumaaks või ärimaaks muutmise surve veehaarete ümbrus jätkub.

Siim Väikmann: omavalitsusel on raske ilma konkreetsele veeseaduse nõueteta maakasutust veehaarete ümber suunata. Kinnisturaamatusse saab panna seaduslikke nõudeid. Probleemi lahendust ei saa jätta veetegevõtte kaela.

KT: piirangud tuleb kehtestada seadusega. Keskkonnaamet ei saa kehtestada piiranguid jooksva tööna.

MM: kas kõik on nõus, et küsimus tuleb reguleerida seadusega.

Põhjaveekomisjoni liikmed on sellega nõus, et riigil tuleb kehtestada piirangud ja sanitaarkaitsealade määramise alused. Seda ei saa jätta veetegevõtte lahendada.

IE: Veeseaduses kehtestada võimalus sanitaarkaitsetsoonide kehtestamiseks projekti alusel.

MM: täna on see nii ainult pinnavee puhul.

Järgnes arutelu selle kohta, kui suurel veehaardel tuleb kehtestada laiemad sanitaarkaitsealad. Jõuti järeldusele, et alustada tuleb eelkõige põhjaveemaardlatest (toodang üle 500 m³/ööp). Samas võib sarnane vajadus tekkida ka väiksematel kaitsmata põhjaveega põhjaveehaardel.

IE: veetegevõtetel on probleemiks väga kohmakas kooskõlastamise süsteem. Kui juhtub mingi reostusavarii, siis ei tohiks olukorra lahendamine jääda paberite taha.

MM: avalik haldus on probleem, kuid me seda siin ei lahenda.

Arutelu põhjaveekogumite, põhjaveekihtide ja veehaarete vee kvaliteedi hindamise korraldamise kohta. Jõuti järeldusele, et kontsentreeruda tuleb joogiveeallikate kaitsele. Põhjaveekogumite kui arvestusüksuste süsteemne korrastamine on samuti vajalik.

IE: veetegevõtetel puudub võimalus kõikvõimalikke kohustusi täita.

KT: ikkagi peab riik tegelema ressursi kaitsega.

MM: lõppkokkuvõttes maksab kulud ikkagi tarbija. Vastuolud maakasutajate ja veekasutajate vahel paratamatult jäävad.

KT: tõstatas küsimuse põllumajandusmaadel paiknevate üksiktarbijate kaevude kaitse korralduse osas. Kes ja kuidas neid kaitseb. Mida me teeme põhjaveekihtide kaitsega. Kas teeme midagi lisaks nitraaditundlikule aladele.

SV: küsimus on lahendamata Lõuna-Eesti salvkaevude osas. Neis on nitraatide sisaldus endiselt kõrgem. Puurkaeve on tehtud vähe.

MM: joogiveehaarded EL direktiivi mõistes algavad 50 inimesest, sinna saab lisada ka koolid jms. Poliitilise tahte tasemel peame ka põhjaveekihte kaitsma. Riik peab tagama inimese tervisele ohutu keskkonna, sealhulgas juurdepääsu puhtale põhjaveele. Probleem on jätkuvalt lahtine – Sotsiaalministeerium tegeleb üksiktarbijaga küsimusega ainult kaebuste korral. Vajalik on kohalik initsiatiiv probleemi tõstatamiseks kuni kohtuni

pöördumiseni. Kõikide põhjaveekihtide kõigis punktides kvaliteedinõuetele vastavuse tagamine pole ilmselt reaalne.

Arutelu veekaitsealade osas jõudis järeldusele, et tuleb jätta võimalus „puhtalt“ veekaitse eesmärgil kaitsealade kehtestamine (sealhulgas näiteks karstijärved, allikad, kaitsmata põhjaveega alad, kus on palju veetarbijaid). Veekaitset ei saa mahutada looduskaitse alla.

Põhjaveekomisjoni poolt läbi vaadatud regulatsiooniettepanekud.

- Põllumajanduslik maakasutus peab ühisveehaarete ümbruses toimuma selliselt, et põhjavesi ei saastuks lämmastikuühendite, orgaanilise aine ja pestitsiididega. Saasteaine kontsentratsiooni püsival kasvamisel 75%-le põhjavee kvaliteedinormidest peab rakendama täiendavaid keskkonnakaitsenõudeid keskkonnohtlikele objektidele ja maakasutusele saasteainete kasvutendentsi langusele pööramiseks.
- Tuleb kehtestada saastunud alade arvestuse ja järelevalve kord ja määratleda keskkonnohtlike jääkreostuskollete korrastamise nõuded.
- Täpsustada tuleb regulatsioone põhjaveemaardlate arvestuse ja kaitse tagamiseks (sealhulgas veelubades ära näidata – seni ei ole Geoloogiakeskuse põhjavee katastriga kokku viidud).
- Õigusaktides tuleb täpsustada veehaarete kaitse pädevus Keskkonnaministeeriumi, KA ja kohaliku omavalitsuse vahel.
- Sätestada kohustus mitte kavandada veevarustust III kvaliteediklassiga vee baasil, kui on olemas parema kvaliteediklassiga joogiveeallikas.
- Maapinnalähedast põhjavett kasutavate veehaarete III sanitaarkaitsealal tuleb kehtestada keskkonnohtlike rajatiste rajamise keeld ja või nende nii ranged keskkonnohutuse keskkonnanõuded, et põhjavee saastamise risk oleks väike.
- Tuleb kaaluda põhjavee veekaitsealade kehtestamise seadustamist. Tuleb kehtestada allikate kaitse nõuded.

Ettepanekute sõnastust tuleb täiendavalt arutada koos veeosakonnaga.

2. Mäetaguse valla Kiikla küla kaevandusveel baseeruva kaugküttesüsteemi põhjaveevaru hinnang (AS Maves)

Eelmisel põhjaveekomisjoni istungil 14.04.2010. vaadati aruanne läbi, kuid küsimus jäi lõplik otsus jäi tegemata kuna puudus Eesti Energia kooskõlastus. Vastav kooskõlastus on Eesti Energia poolt tänaseks antud (protokollile lisatud).

PVK otsus 2. päevakorra punkti osas: Teha ettepanek kinnitada Kiikla küla kaevandusveel baseeruva kaugküttesüsteemi põhjaveevaru järgmiselt:

Siluri-Ordoviitsiumi veekompleksi tarbevaru esitamise kinnitamiseks ajavahemikuks 2010...2036.a. k.a.								
Põhjaveemaardla	Valdaja	Veekiht	Puurkaevude arv	Puurkaevude katastri numbrid	Põhjavee tarbevaru m ³ /d	Kategooria	Põhjavee kvaliteediklass	Kasutus-aeg
Kiikla kaugküttesüsteem	Mäetaguse Kommunaal OÜ	Keila-Kukuruse (O3kl-kk)	2	Puuri-mata	2200	P	Tehniline vesi III	01.01.2037

3. Põhjaveeseire arendusprojekt

Põhjaveekomisjonile on esitatud seisukohavõtuks Eesti-Šveitsi koostööprogrammi projektitaotlus Eesti jätkusuutliku põhjaveeseire arendamine.

PVK otsus 3. päevakorra punkti osas: Põhjaveekomisjon toetab taotlust.

Protokollis:
Madis Metsur



Osalenud komisjoni liikmete allkirjad:

Leonid Savitski



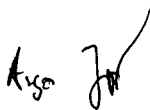
Kalle Türk

Siim Väikmann



Toomas Padjus

Argo Jõelet



Pr. Jana Pavlenkova
Arendusnõunik
Mäetaguse Vallavalitsus

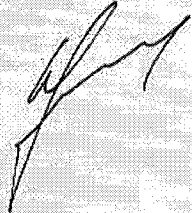
10.05.2010 a. nr 6351-90

Hr. Indrek Tamm
AS Maves

Sompa kaevanduse kaevandusveest

Seoses projektiga "Kaevandusveel baseeruva kaugküttevõrgu rajamine Kiikla külas" teatame, et Eesti Energia Kaevandused AS-i kavandatavad mäetõõd ei kuivenda Sompa kaevanduse tlenjutatud osa Kiikla küla piirkonna kaevetõõsi.

Lugupidamisega



Kalmer Sokman
Arendusdirektor

Koostas
Ljudmilla Kolotõgina 3364814

EESTI ENERGIA KAEVANDUSED AS
Jäama 10, 41533 Jõhvi
Tel 336 4801
Faks 336 4803

Reg. Kood 10032489
Kaevandused@energia.ee
www.energia.ee/kaevandused